

В част от текстовете хайдутите се събират и стягат за обир, очаквайки да мине царска хазна, която отива или идва от Цариград. В друга част от тях те канят мома или бременна булка да ги поведе и да завардят и оберат хазната.

От една страна, заради обира на хазна, се взема решение за хайдутство и самият обир е откровен разбойнически акт. От друга - почти винаги в тези текстове „прозира“ и смисъл, който „иска“ да обясни доколко хайдутинът е разбойник и доколко е и нещо друго. Може да се каже, че обирът на турска хазна в по - голямата част от вариантите не се схваща като разбойнически акт, приема се като ежедневие на хайдутина и най - често е представен като двубой, в който хайдутинът /войводата/ е винаги победител с подчертани свръхкачества. Разбира се, печалбата на пари остава основен мотив, както и подялбата между хайдутите, като „на войводата парите два пъти повече“. Но и в този момент в някои от вариантите е налице нюанс, съотнасящ се с идеализацията на образа на хайдутина. Бояна войвода разрешава на хайдутите да вземат от хазната, колкото могат, а останалата част тя ще раздаде на „бедни и сиромаси“. С тази идеализация е свързан непрекъснатият стремеж към „оневиняване“ на хайдутина - разбойник и отново част от нея е социалният елемент. Той е подчертан и в образа на хайдутите, които забиват байрака си сред село /!/ и отиват при българин чорбаджия, за да му вземат парите, защото това са „сиромашки пари крадени“.

Много интересен вариант на образа на хайдутина - разбойник като тип герой битува в широко разпространените в българската епическа традиция песни с основна тема грешен хайдутин. Преглед на текстовете с оглед мястото на тази тема в българския фолклор и на изследванията във връзка с нея са правени в нашата фолклористика.¹¹ Този мотив дава основание да се говори за разбойничество, за ранно хайдутство, за смесването на разбирането на двете или пък за общ мотив в разбойническите и хайдушките песни, за приемственост между тях,¹² за съхранени традиции в